

Villamosenergia-ipari Munkavédelmi Képviselők Fóruma

Ajánlás

---

a munkavédelmi bizottság és a munkáltató közötti együttműködési megállapodáshoz a villamosenergia-iparágban

Az ajánlás a 2017. január 01-étől hatályos 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről és a 2012. évi I. törvény a munkatörvénykönyvről előírtak alapján készült.

2017. május 04.

Tartalom

1 Bevezető	3
2. Fogalom meghatározások	4
3. A munkavédelmi képviselők és a munkahelyi munkavédelmi bizottságok véleménye az ajánlásról	12
4. Összegzés:.....	21
5. Záradék	21

Mellékletek: *(külön- külön dokumentumokban)*

1. Melléklet: Ajánlás a Társaságcsoporthi (központi) Munkavédelmi Együttműködési Megállapodáshoz
2. Melléklet: 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről. – KIVONAT VI. Fejezet
3. Melléklet: 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről – Kivonat XIX. XX. XXI. fejezet

1 Bevezető

Az Egyesült Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége (EVDSZ) az iparágon belül a munkavédelem eredményesebb megvalósulása érdekében létrehozta 2009-ben a Villamosenergia-ipari Munkavédelmi Képviselők Fórumát (VIMFÓ) és támogatja annak működését.

A VIMFÓ működési rendjében általános célként a következők lette megjelölve:

- Rendszeres tanácskozásaival információt nyújt és konzultációs szakmai segítséget ad a villamosenergia-iparban működő munkavédelmi képviselőknek, munkavédelmi bizottságoknak az érdekképviseleti munkájukhoz
- A tagok ismerjék meg egymás tevékenységét és tapasztalataikat megosztva eredményesebben valósítsák meg érdekképviseleti tevékenységüket.
- A Fórum tagjai a tapasztalatok által hatékonyabban működhessenek közre a munkáltatójuknál felmerült munkavédelmi kérdések megvitatásában és az egészségre, biztonságra vonatkozó intézkedések megvalósításában.
- A Fórum működése járuljon hozzá az iparágon belül a munkavédelem elismertségéhez.
- Az ülésekre szervezett programok bővítsék a tagok munkavédelemmel kapcsolatos ismereteit.
- Épüljön ki olyan együttműködés a tagok között, amely egységes megelőzési szemléletet alakít, és ennek eredményeként javuljon a munkáltatók baleseti mutatói.

Ezen célok megvalósításához a VIMFÓ ajánlást készített a munkavédelmi bizottság és a munkáltatók közötti együttműködési megállapodáshoz a villamosenergia-iparágban.

Az Ajánlás a munkavédelemről szóló – 2017. I. 1. – 2023. IV. 21. hatályos – 1993. évi XCIII. törvény VI. fejezete és 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyv (Mt.) XIX. XX. XXI. fejezetei alapján készült.

(Az Mvt. VI. fejezetét a 2. melléklet tartalmazza. Az Mt. XIX. XX. XXI. fejezeteit a 3. melléklet tartalmazza)

Az ajánlásban használt fogalmak megegyeznek az Mvt. 70.§ - 87.§-aiban szereplő meghatározásokkal.

2. Fogalom meghatározások

Munkavállaló a szervezett munkavégzés keretében munkát végző személy. (Mvt. 87. § 6.)

Munkavédelmi képviselő, olyan, a munkavállalók által választott személy, aki a munkáltatóval való együttműködés során képviseli az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő munkavállalói jogokat és érdekeket. (Mvt. 87. § 6/A.¹)

A munkavállalók az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviseletére jogosultak maguk közül a következők szerint képviselőt vagy képviselőket (a továbbiakban: munkavédelmi képviselő) választani (Mvt70/A. §² (1)³)

Munkáltató a munkavállalót szervezett munkavégzés keretében foglalkoztató. Munkáltatónak kell tekinteni a munkaerő-kölcsönzés keretében átengedett munkavállalót kölcsönvevőként foglalkoztatót, a kirendelt munkavállalót foglalkoztatót, a szakképzés keretében gyakorlati oktatást folytatót, valamint a más nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozót (akkor is, ha egyéni céget alapított) a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére vonatkozó rendelkezések [9. § (2) bekezdés] tekintetében. A társadalmi munka esetén munkáltató a társadalmi munka szervezője. Magyar adószámmal nem rendelkező külföldi munkáltató esetén munkáltató az a személy vagy szervezet, aki, illetve amely a tényleges irányítást gyakorolja, vagy a munkahelyért a fő felelősséget viseli, ennek hiányában az, akinek a területén a munkavégzés folyik. (Mvt. 87. § 8.⁴)

Munkáltatói érdekképviseleten a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról szóló törvény szerinti országos munkáltatói érdekképviseleteket, illetve érdekképviseleti szövetségeket kell érteni. (Mvt. 87. § 14.⁵)

---

¹ Beiktatta: 2004. évi XI. törvény 33. § (4). Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

² Számozását módosította: 2004. évi XI. törvény 20. §.

³ Megállapította: 2016. évi LXXIX. törvény 14. §. Hatályos: 2016. VII. 8-tól.

⁴ Megállapította: 2007. évi CLXI. törvény 15. § (4). Módosította: 2009. évi CXV. törvény 54. § (2).

⁵ Beiktatta: 2011. évi CXCI. törvény 183. § (3). Hatályos: 2012. I. 1-től.

Munkavállalói érdekképviseleten a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról szóló törvény szerinti munkavállalói érdekképviseleteket, illetve érdekképviseleti szövetségeket kell érteni. (Mvt. 87. § 15.⁶)

Munkavédelmi képviselő választást kell tartani minden munkáltatónál, ahol a munkavállalók létszáma legalább húsz fő. A választás lebonyolítása és a feltételek biztosítása a munkáltató kötelezettsége (Mvt. 70/A. § (1) a) pont);

Amennyiben húsz főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál a munkavédelmi képviselő választást a munkáltatónál működő szakszervezet, üzemi megbízott vagy ezek hiányában a munkavállalók többsége kezdeményezi, a választás megtartásával kapcsolatos, az a) pontban meghatározott kötelezettség a munkáltatót terheli (Mvt. 70/A. § (1) b);

Húsz főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál - amennyiben nem kerül sor munkavédelmi képviselő választásra - a munkáltatónak a 70. §-ban meghatározottak szerint kell a munkavállalókkal tanácskoznia (Mvt. 70/A. § (1) c);

A munkáltató önálló telephelyén, részlegénél akkor lehet munkavédelmi képviselőt választani, ha az 54-56. §-okban meghatározott munkáltatói munkavédelmi jogosítványok az önálló telephely, részleg vezetőjét részben vagy egészben megilletik. (Mvt. 70/A. § (1) d)

A munkavédelmi képviselő választására az Mt. 238. §-át kell alkalmazni azzal, hogy az Mt. 238. § (2) bekezdésében foglaltakon túl nem választható munkavédelmi képviselővé az, aki a munkáltatónál munkaviszony keretében főtevékenységként a munkáltató megbízásából munkavédelmi feladatokat lát el (Mvt. 70/A. § (2)).

A munkavédelmi képviselőt egyenlő, titkos és közvetlen szavazással öt évre választják. A megválasztott munkavédelmi képviselők személyéről a munkavállalókat tájékoztatni kell. A munkavédelmi képviselők megválasztásának, megbízatása megszűnésének, visszahívásának rendjére, működési területére az Mt.-nek az üzemi tanács tagjaira, illetve az üzemi megbízottra vonatkozó rendelkezéseit kell

---

⁶ Beiktatta: 2011. évi CXCI. törvény 183. § (3). Hatályos: 2012. I. 1-től.

megfelelően alkalmazni, ideértve a központi munkavédelmi bizottság megalakításának lehetőségét is (Mvt. 70/A. § (3)⁷);

Amennyiben a munkavédelmi képviselők száma eléri a hármat, úgy munkahelyi munkavédelmi bizottságot (a továbbiakban: bizottság) hozhatnak létre. Bizottság létrehozása esetén a munkavédelmi képviselőt megillető jogokat - ha azok a munkavállalók összességét érintik - a bizottság gyakorolja. (Mvt. 70/A. § (4)^{8 9}

A munkavédelmi bizottság tárgyalásán - a bizottság kezdeményezésére - a munkáltató vagy hatáskörrel rendelkező megbízottja köteles részt venni. (Mvt. 70/A. §(5)¹⁰

Annál a munkáltatónál, ahol a foglalkoztatottak száma legalább húsz fő, és munkavédelmi képviselők működnek, a munkáltató összmunáltatói szinten paritásos munkavédelmi testületet (a továbbiakban: testület) hoz létre, amelyben egyenlő számban vesznek részt a munkavállalók és a munkáltató képviselői.(Mvt. 70/B. §¹¹ (1)¹²)

A testületnek a munkavállalói és munkáltatói oldalán azonos számú rendes, valamint póttagjai vannak. A póttag meghatalmazás alapján helyettesíti a rendes tagot, illetve a rendes tag megbízatásának valamilyen ok miatti megszűnése esetén helyére lép. (Mvt. 70/B. § (2) bekezdés)

A testületbe a munkavállalók képviselőit (rendes és póttagot) a 70/A. § (1) bekezdése a) pontja szerint megválasztott munkavédelmi képviselők maguk közül titkos szavazás útján jelölik. A munkáltató kezdeményezi a testület létrehozását, biztosítja a szavazás lebonyolításának feltételeit. (Mvt. 70/B. § (3) bekezdés)

A munkáltató köteles a testületbe döntésre jogosult vezető állású munkavállalót (Mt. 208. §), továbbá munkáltatói munkavédelmi feladatokat részben vagy egészben ellátó személyt (intézkedésre jogosult munkairányítót, illetve a munkáltatóval

---

⁷ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 29. §. Módosította: 2012. évi LXXXVI. törvény 30. § (5) c).

⁸ Számozását módosította: 2004. évi XI. törvény 22. §.

⁹ Helyesbítette: Magyar Közlöny 1993/173.

¹⁰ Számozását módosította: 2004. évi XI. törvény 22. §.

¹¹ Beiktatta: 2004. évi XI. törvény 23. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

¹² Megállapította: 2007. évi CLXI. törvény 9. §. Módosította: 2016. évi LXXIX. törvény 23. § d).

szervezett munkavégzésre irányuló jogviszonyban lévő munkavédelmi szakembert) kijelölni. A munkáltató számára rendszeres munkavédelmi szolgáltatást nyújtó szakemberek meghívottként vesznek részt a testület munkájában. (Mvt. 70/B. § (4)¹³)

A testület rendes és pótagjainak megbízatása öt évre szól. (Mvt. 70/B. § (5)¹⁴)

A testület elnöki tisztét a munkavállalók, illetve a munkáltatók képviselői felváltva gyakorolják. A testület rendes és pótagjainak számában, a tagok megbízatásának megszűnése, valamint a visszahívás feltételeiben, elnöklési és működési rendjében, ügyrendjében, egyéb, a testület tevékenységével összefüggő eljárási kérdésekben a munkavállalók képviselői és a munkáltató állapotnak meg. A testület működésének feltételeit a munkáltató biztosítja. (Mvt. 70/B. § (6) bekezdés)

A testület az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó érdekegyeztető tevékenysége keretében (Mvt. 70/B. § (7) bekezdés):

- a) rendszeresen, de évente legalább egy alkalommal értékeli a munkahelyi munkavédelmi helyzet és tevékenység alakulását, és az ezzel összefüggő lehetséges intézkedéseket (Mvt. 70/B. § (7) bekezdés a) pont);
- b) megvitatja a munkahelyi munkavédelmi programot, figyelemmel kíséri annak megvalósítását (Mvt. 70/B. § (7) bekezdés b) pont);
- c) állást foglal a munkavédelmet érintő belső szabályok tervezetéről (Mvt. 70/B. § (7) bekezdés c) pont).

A testület működése nem érinti a munkavédelmi képviselő, a munkahelyi munkavédelmi bizottság jogállását, valamint a munkáltatónak a munkavédelmi követelmények megvalósításáért e törvényben meghatározott felelősségét. (Mvt. 70/B. § (8) bekezdés)

A munkavállalónak, a munkavédelmi képviselőnek (bizottságnak) és a munkáltatónak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében együtt kell működniük, jogaikat és kötelezettségeiket rendeltetésüknek

---

¹³ Módosította: 2016. évi LXXIX. törvény 23. § e).

¹⁴ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 30. §. Hatályos: 2011. VIII. 1-től.

megfelelően kell gyakorolniuk, illetve teljesíteniük, így különösen a szükséges információt (tájékoztatást) a kellő időben egymás részére megadniuk. (Mvt. 71. §¹⁵)

A munkavédelmi képviselő - a 70. §-ban leírtakat is figyelembe véve - jogosult meggyőződni a munkahelyeken az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek érvényesüléséről, így különösen

- a munkahelyek, a munkaeszközök és egyéni védőeszközök biztonságos állapotáról;
- az egészség megóvására, illetőleg a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésére tett intézkedések végrehajtásáról;
- a munkavállalóknak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre történő felkészítéséről és felkészültségéről (Mvt. 72. § (1)¹⁶).

A munkavédelmi képviselő az (1) bekezdésben meghatározott jogának gyakorlása keretében (Mvt. 72. § (2) bekezdés):

- a) működési területén a munkahelyekre munkaidőben beléphet, tájékozódhat az ott dolgozó munkavállalóktól (Mvt. 72. § (2) bekezdés a) pont);
- b) részt vehet a munkáltató azon döntései előkészítésében, amelyek hatással lehetnek a munkavállalók egészségére és biztonságára, ideértve a szakemberek előírt foglalkoztatására (8. §, 57-58. §-ok), a munkavédelmi oktatás (55. §) megtervezésére és megszervezésére, az új munkahelyek létesítésére vonatkozó döntéseket is (Mvt. 72. § (2) bekezdés b)¹⁷ pont);
- c) tájékoztatást kérhet a munkáltatótól minden kérdésben, amely érinti az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést (Mvt. 72. § (2) bekezdés c) pont);
- d) véleményt nyilváníthat, kezdeményezheti a munkáltatónál a szükséges intézkedés megtételét (Mvt. 72. § (2) bekezdés d) pont);

---

¹⁵ Megállapította: 2004. évi XI. törvény 24. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

¹⁶ Megállapította: 2004. évi XI. törvény 25. § (1). Módosította: 2006. évi CXXIX. törvény 13. §.

¹⁷ Megállapította: 2001. évi LXXVIII. törvény 19. §. Hatályos: 2002. II. 1-től. Ezt követően indult államigazgatási ügyekben kell alkalmazni.

- e) részt vehet a munkabalesetek kivizsgálásában, az arra jogosult kezdeményezésére közreműködhet a foglalkozási megbetegedés körülményeinek feltárásában (Mvt. 72. § (2) bekezdés e) pont);
- f) indokolt esetben a hatáskörrel rendelkező munkavédelmi hatósághoz fordulhat (Mvt. 72. § (2) bekezdés f)¹⁸ pont);
- g) a hatósági ellenőrzés során az ellenőrzést végző személlyel közölheti észrevételeit (Mvt. 72. § (2) bekezdés g)¹⁹ pont).

A munkavédelmi képviselő (bizottság) jogosult az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő kérdésekben a munkáltatóval történő előzetes megállapodás alapján szakértőt igénybe venni, továbbá ilyen kérdésekben megbeszélést folytatni a munkavédelmi hatósággal (Mvt. 72. § (3)²⁰ bekezdés).

Amennyiben a munkáltató a 2. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettsége keretében munkavédelmi szabályzatban határozza meg a követelmények megvalósításának módját, úgy e szabályzat kiadásához a munkavédelmi képviselő (bizottság) egyetértése szükséges (Mvt. 72. § (4) bekezdés.²¹).

A munkavédelmi képviselőnek (bizottságnak) a 72. § (2) bekezdés c)-e) pontjaiban meghatározott kezdeményezésére a munkáltatónak intézkednie vagy 8 napon belül válaszolnia kell (Mvt. 73. § (1)²² bekezdés).

Amennyiben a kezdeményezéssel a munkáltató nem ért egyet, álláspontjának indokait - kivéve az azonnali intézkedést követő esetben - írásban köteles közölni (Mvt. 73. § (2) bekezdés).

A munkavédelmi képviselő (bizottság) munkahelyi munkavédelmi program elkészítésére tehet javaslatot a munkáltató részére. Amennyiben a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott munkáltató

---

¹⁸ Módosította: 2006. évi CXXIX. törvény 24. § (4).

¹⁹ Beiktatta: 1997. évi CII. törvény 14. §. Hatályos: 1998. I. 1-től.

²⁰ Megállapította: 2004. évi XI. törvény 25. § (2). Módosította: 2006. évi CXXIX. törvény 24. § (4).

²¹ Helyesbítette: Magyar Közlöny 1993/173.

²² Megállapította: 2004. évi XI. törvény 26. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

ezzel nem ért egyet, a munkavédelmi képviselő (bizottság) az Mt.-ben szabályozott kollektív munkaügyi vitát kezdeményezhet (Mvt. 74. §²³).

A munkáltatónak biztosítania kell a feltételeket annak érdekében, hogy a munkavédelmi képviselő a jogait gyakorolhassa, így különösen (Mvt. 75. §²⁴ (1) bekezdés)

- a) a feladatai elvégzéséhez szükséges, átlagkeresettel fizetett munkaidő-kedvezményt, amely a munkavédelmi képviselő, a testület tagja esetében a havi munkaideje legalább tíz százaléka (Mvt. 75. § (1) bekezdés a) pont);
- b) a szükséges eszközöket, így különösen a működési, technikai, anyagi feltételeket, továbbá a vonatkozó szakmai előírásokat (Mvt. 75. § (1) bekezdés b) pont);
- c) egy választási ciklusban, a képviselő megválasztását követő egy éven belül legalább 16 órás képzésben, ezt követően évente legalább 8 órás továbbképzésben való részvétel lehetőségét (Mvt. 75. § (1) bekezdés c) pont).

Az (1) bekezdésben foglaltak költségei a munkáltatót terhelik, illetve a c) pont szerinti képzés csak rendes munkaidőben történhet, szükség szerint külső helyszínen is megtartható. (Mvt. 75. § (2) bekezdés)

A munkavédelmi képviselőt (bizottságot) jogai gyakorlása miatt hátrány nem érheti. (Mvt. 76. § (1)²⁵ bekezdés)

A munkavédelmi képviselő (bizottság) a működése során tudomására jutott adatok, tények nyilvánosságra hozatala tekintetében az üzemi tanács tagjára (üzemi megbízottra) megállapított munkajogi szabályoknak megfelelően köteles eljárni. (Mvt. 76. § (2) bekezdés)

Valamennyi munkavédelmi képviselő munkajogi védelmére az Mt. 273. § (1), (2) és (6) bekezdése szerinti szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a

---

²³ Módosította: 2006. évi CXXIX. törvény 24. § (3), 2012. évi LXXXVI. törvény 30. § (5) d).

²⁴ Megállapította: 2004. évi XI. törvény 27. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

²⁵ Megállapította: 2004. évi XI. törvény 28. §. Hatályos: a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

közvetlen felsőbb szakszervezeti szervén a bizottságot, annak hiányában a munkavédelmi képviselő választás során létrejött választási bizottság tagjait kell érteni. (Mvt. 76. § (3)²⁶ bekezdés)

---

²⁶ Megállapította: 2016. évi LXXIX. törvény 15. §. Hatályos: 2016. VII. 8-tól.

3. A munkavédelmi képviselők és a munkahelyi munkavédelmi bizottságok véleménye az ajánlásról

A munkavédelmi képviselők és a munkahelyi munkavédelmi bizottságok működésének tapasztalatait 2009-től megosztjuk egymással a VIMFÓ fórumain. Ezeket a jó gyakorlatokat a jelen ajánlásban a munkavédelmi bizottság és a munkáltató közötti együttműködési megállapodáshoz kívánjuk felhasználni.

(A ajánlott együttműködési megállapodást az 1. melléklet tartalmazza.)

A tapasztalatok alapján leszűrhető általános megállapítások²⁷:

- *„Általános szabály Mvt., hogy a munkáltatóknak és a munkavállalóknak, valamint az állami szerveknek a munkavédelmi törvényben és a munkavédelemre vonatkozó más szabályokban meghatározott jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése során együtt kell működniük.”*
- *„A szakszervezetek, az üzemi tanácsok, a munkavédelmi képviselők nincsenek egymásnak alá és fölé rendelve, és egymás jogait nem gyakorolhatják.*
- *Az állam nem szabályozhatja az érdekképviselők együttműködését. Ezzel szemben az állami szervekre, és a munkáltatókra nézve kötelezővé teszi az érdekképviselői szervekkel való együttműködést. Az érdekképviselői szervek viszont saját elhatározásuk alapján jogosultak az együttműködésre.”*
- *„Az együttműködési megállapodásra van segédanyag pl.:*
  - *A munkahelyi munkavédelmi képviselő létrehozásánál jelentkező munkáltatói feladatok.*
  - *A két fél kapcsolattartói.*
  - *A döntés előkészítésben való részvétel módjainak szabályozása:*
    - o *Pl. üzembe helyezés, új technológia bevezetése, átszervezés, munkavédelmi szabályzat előkészítés, más szabályozások előkészítése, munkavédelmi szakember-foglalkozás egészségügyi szolgálat alkalmazása, stb.*
  - *A közös szemlék, ellenőrzések lefolytatása*
  - *A munkabaleset és a foglalkozási megbetegedések kivizsgálásában való részvétel. A konfliktusok kezelésének módjai.*

---

²⁷ Munkavédelmi képviselő együttműködésének lehetősége a gazdálkodó szervezet képviselőivel, a hatóságokkal Somogyi Gyula előadása.

- *A munkavédelmi képviselők munkaidő kedvezménye.*
- *A munkavédelmi képviselet részére a tárgyi feltételek biztosításának szabályozása.*
- *A munkavédelmi képviselők kötelező képzése, továbbképzése, konferenciákon történő részvétel, szakirodalom, közlönyök, szakfolyóiratok, internet használat, stb.*
- *A képviselet munkajogi védelme gyakoriságának részletes feltételei.*
- *Egyéb más kölcsönösen fontosnak tartott kérdések.*
- ***Együttműködés a munkáltató elsőszámú vezetőjével és a munkavédelmi kérdésekben jogokkal és kötelezettséggel rendelkező vezetőkkel:***
  - *Van együttműködési kötelezettség ezen túl a munkáltató munkavédelmi kérdésekben megfelelő kompetenciával rendelkező vezetői és a munkavédelmi képviselő között is. (gazdasági vezető, HR vezető, munkaügyi vezető, termelési vezető, üzemvezető, művezető, stb.)*
  - *Látszólag egyező az érdekek a munkáltató, vagy felelős vezető munkatársai és a képviselő között, hiszen mindkettőnek érdeke a biztonságos és egészséget nem veszélyeztető munkafeltételek biztosítása.*
  - *A gyakorlatban érdekkülönbség van:*
    - *Munkavédelmi képviselő érdeke: Azt várják a választói, hogy legyen elég érdekérvényesítő képessége, legyenek jobbak a munkakörülmények, a munkafeltételek, ez pedig gyakran kiadásokkal, beruházásokkal járhat.*
    - *A munkáltató és vezető munkatársai a gazdaság működéséből adódóan a versenyképesség, a piaci pozíció megtartásában, a fajlagos költségcsökkentésben érdekeltek, ezért csak a legszükségesebb és nagyon indokolt munkavédelmi célú kiadás a céljuk.*
    - *A konfliktus tehát eleve adott.*
  - *Mit tehet a munkavédelmi képviselő az eredményes működése érdekében?*
    - *Igyekezzen minden esetben szakmailag minél jobban megalapozott igényeket előterjeszteni.*
    - *Ki és mi tud ebben segíteni?*
    - *Gyűjtsön össze minél több érvet a javaslata, kezdeményezése alátámasztására.*

- *Kérdezze meg dolgozó társait, nézze át az adott témában az ellenőrzések, szemlék jegyzőkönyveit, a munkabaleseti jegyzőkönyveket, stb.*
- *Keressen szövetségest, szövetségeseket javaslata támogatására. (Pl. gépkocsivezetési pihenőidő, szakszervezet, üzemi tanács, munkavédelmi szakember)*
- *Derítse ki a javaslat alátámasztásához a jogszabályi előírásokat.*
Ehhez segítség: Munkavédelmi Tanácsadó Szolgálat, Főcze Lajos Munkavédelmi Képviselőként Alapítvány, Munkavédelmi Bizottság Munkavállalói Oldala, vállalati munkavédelmi szakember, szakértő igénybevétele.

- Együttműködés a cég munkavédelmi szakemberével, munkavédelmi vezetőjével, foglalkozás egészségügyi szolgálattal:

1. *Vélhetően a munkavédelmi szakember, munkavédelmi vezető az a személy, aki a cégnél legjobban ismeri a munkavédelemmel kapcsolatos dolgokat. Erre alapozni kell, ezt ki kell használni.*
2. *Saját cégem példái: Partnerek vagyunk, nem ellenfelek, együtt kezeljük és oldjuk meg a dolgokat, ha van együttműködési szándék a másik félben is.*
3. *Ezen a szinten kell napi kapcsolatban lenni egymással.*
(Pl. Munkavédelmi szabályzat készítési folyamata, éves munkavédelmi helyzetről készített beszámoló, balesetek kivizsgálása, közös szemlék, közös veszélyfelmérés)
3. *Legyenek szövetségesei egymásnak, segítsék egymást kezdeményezéseik megoldásában.*
(Pl. Kényelmesebb védősisak- téli sisakbélés, tisztálkodási szerek, munkavédelmi szakemberek számának növelése a cégnél) Munkamegosztás, ráerősítés.
5. *Ha a munkavédelmi szakember vállalati alkalmazásban áll, akkor Ő az az ember, aki sokszor közvetít a kétirányú információ áramlásban, a kölcsönös kezdeményezésekben. Ő tőle kapható friss információ is az új jogszabályokról.*
6. *Érdemes egymással megegyezni a munkamódszerekben, érdemes időnként időt szakítani arra, hogy tárgyaljanak az együttműködésükről, arról, hogy a munkavédelemben kit mi foglalkoztat.*

7. *Vitassanak meg mindent annak érdekében is, hogy emiatt a kapcsolatuk soha ne mérgesedjen el, mert az egyik félnek sem jó.*

8. *És félreértés ne essék, mindezek nem azt jelentik, hogy a munkavédelmi képviselő ne kifogásolja, kifogásolhassa meg a munkavédelmi szakember valamely intézkedésének elmaradását, vagy egy - egy kérdéssel a nem kellő foglalkozását.*

- **Ugyanez foglalkozás egészségügyi szolgálatra is!**

- **Együttműködés más érdekképviseletekkel,** ez alapvető érdeke a munkavédelmi képviselőnek is.

- **Együttműködés a hatóságokkal**

- o Hatósági ellenőrzéskor.
- o Bejelentésnél.
- o Segítségkérésnél.
- o Tanácsadásnál, szakértő igénybevételénél.

- **Együttműködés a szakszervezetekkel,** mindkét fél örül a másik jelenlétének.

- **Együttműködés az üzemi tanáccsal,** szükséges, hogy a belső szabályozások tervezeteit együttesen tárgyalják meg, és itt a szakmai véleményezés a munkavédelmi képviselet feladata. Ugyan ezen elveket kell alkalmazni más munkáltatói intézkedések tervezetének munkavédelmet érintő megtárgyalásánál is (pl. átszervezés, rehabilitációs terv, stb.)

- **Néhány konkrét együttműködési feladat a gazdálkodó szervezet képviselőivel**

Munkavédelmi oktatás: A munkáltatót törvény kötelezi arra, hogy a munkavédelmi képviselőkkel meghatározott kérdésekről tanácskozzon, biztosítsa részvételüket döntései előzetes megvitatásában. E kötelezettségek egyike a munkavédelmi oktatás megtervezése, megszervezése.

Miről kell tanácskozni?

- o Az oktatás munkaidőben történő megfelelő időpontjának kiválasztásáról.
- o Az oktatáson részt vevők ütemezéséről.
- o Az oktatást végző személyek kiválasztásáról.
- o Az oktatási helyszínek kijelöléséről.
- o Az oktatás tematikájának meghatározásáról.

- *Az érintettek meghatározása*
- *A veszélyek/kockázatok megszüntetésének- csökkentésének tennivalói*
Legyen napirend a veszélyek/kockázatok bemutatása:
- *A munkahelyi környezet sajátosságai*
- *A munkaeszközök speciális veszélyei*
- *A veszélyes anyagok és készítmények használata, tárolása (biztonsági adatlap)*
- *A technológia, a munkavégzés veszélyei*
- *Ha több munkáltató dolgozói dolgoznak egymástól el nem határolható munkaterületen, akkor egymás veszélyeztetése.*
- *És ne csak az általános témák.*
- *Az oktatás és a számonkérés dokumentálásáról.*
- *Az oktatási módszerek megválasztásáról.*
- *A tárgyaláson a munkabalesetek kivizsgálásának, az ellenőrzéseknek a tapasztalatai alapján bátran kezdeményezzen a képviselő.*
Legfontosabb a megelőzés, a más kárán tanulás.
- *Vitassák meg a rossz oktatási tapasztalatokat is.*
- *Megegyezésüket célszerű emlékeztetőben rögzíteni.*
(Néhány példa: Munkagép környezetében történő munkavégzés veszélyei,. Esettanulmány a vezetők oktatásán)

- **A munkavédelmi képviselő szemlézési és munkahelyi ellenőrzési tevékenysége**

Az ellenőrzés a munkavédelmi feladatok egyik legfontosabb területe:

Mert:

- *Segíti a tényfeltárást a valós munkavédelmi helyzetről.*
- *Segíti feltárni az újabb veszélyeket, kockázatokat*
- *Megmutatja, hogy az ellenőrzött egység tevékenységében hol helyezkedik el a munkavédelemmel való foglalkozás.*
- *Bizonyítja vagy nem a munkavédelmi oktatás hatékonyságát, az ismeretek elsajátítását.*
- *Segíti és szolgálja a megelőzést.*
- *Megvizsgálható általa, hogy teljesültek-e a kockázatértékelési intézkedési tervben meghatározott feladatok.*

- *És sorolhatjuk még tovább.*

Kinek kell ellenőrzést folytatnia:

- *A munkáltatónak, benne az összes vezetőnek.*
- *(beleértve a munkahelyi felelős vezetőket is, akiknek ez állandó feladata)*
- *A munkavédelmi és foglalkozás-egészségügyi szakembereknek.*
- *A munkavédelmi képviselőknek.*

A munkavédelmi képviselő egyik legfontosabb joga.

Mert:

Vizsgálni ellenőrizni tudja:

- *A munkahelyen folyó tevékenységeket.*
- *A munkaeszközök használatát.*
- *A veszélyes anyagok és készítmények használatát.*
- *A munkavégzés körülményeit.*
- *Az egyéni védőeszköz juttatást és használatát.*
- *A kollektív védelem állapotát.*

Egyszóval a munkahely munkavédelmi állapotát

Véleményeket tud gyűjteni:

- *A munkahelyi vezetőktől*
- *A munkavállalóktól*
- *Konzultálni tud munkavédelmi kérdésekben.*
- *Javaslatokat tud összegyűjteni.*

Mit kell eldönteni az ellenőrzés előtt?

Hogyan, kivel ellenőrzök. Egyedül, munkavédelmi szakemberrel, foglalkozás-egészségügyi orvossal, munkahelyi vezetővel, szakszervezettel.

- *Legjobb módszer a munkavédelmi, foglalkozás – egészségügyi szakemberrel együtt ellenőrizni (szakmai hozzáértés, munkamegosztás.)
Ha nem akadály, legyen ott a munkahely vezetője is.*
- *Mely munkaterületen ellenőrzök.*

Meg kell határoznom az ellenőrzés tárgyát is.

Kiemelten vizsgálandók:

- *Munkaeszközök, gépek berendezések, azok védőberendezései, védőburkolatai.*

- *Munkaeszközök kezelhetősége, munkahelyi mozgástér.*
- *Védőeszközök megléte a veszélyek- ártalmak ellen.*
- *Kockázatértékelés megléte, intézkedési terv végrehajtása, vannak-e új kockázatok.*
- *Célszerű esetenként célzott vizsgálatokat tartani.*
Pl. Munkavédelmi üzembe helyezések, időszakos biztonsági felülvizsgálatok megléte. Ismerik-e a munkavállalók az őket fenyegető ártalmakat, veszélyeket, stb.
- *Megfelelőek-e az egyéni védőeszközök, stb. (pl. védősisak minősége, aszfaltbedolgozók hőálló bakancsa)*
- *Célszerű éves tervet összeállítani az ellenőrzésre.*
- *De, lehet nem csak előre tervezett ellenőrzést tartani, ha arra dolgozói kezdeményezés van, ha rendkívüli esemény-baleset következett be.*

Fel is kell készülni az ellenőrzésre.

Mit kell átnézni?

- *Előző ellenőrzések tapasztalatait (munkavédelmi felügyelői, vezetői, munkavédelmi és foglalkozás- egészségügyi ellenőrzéseket is).*
- *Az ellenőrizendő terület munkavédelmi dokumentációit.*
- *Az ellenőrzött tevékenységre vonatkozó jogszabályi előírásokat.*
- *A belső szabályozásokat.*
- *A szakmai szokásokat, technológiai-műveleti utasításokat.*
- *Ha teheti a munkavédelmi képviselő előre jelentse a munkahely vezetőjének az ellenőrzés időpontját, ha teheti témáját és okait.*
- *Ha ez az előzetes bejelentés megghiúsítaná a tényleges feltáró munkát, akkor ezt ne tegye.*
- *A képviselő viselje az adott területre előírt egyéni védőeszközöket, tartsa be az oda vonatkozó munkavédelmi szabályokat.*
- *Az ellenőrzésről készüljön jegyzőkönyv, fényképfelvétel/vázlatrajz, ha tudja, állapítsa meg a felelősöket is, de ne Ő írjon elő felelősi kötelezettséget és határidőt. (példa: vészleállító gomb, hibás védőburkolat, nem működő reteszelés, akkor azonnali leállítás kezdeményezése)*

- *A jegyzőkönyvet meg kell küldeni a munkáltatónak, aki nyolc napon belül köteles válaszolni, írásban.*
- *Tájékoztatni kell a tapasztalatokról a munkavállalókat is.*
- *Vissza kell ellenőrizni az intézkedéseket.*

Közreműködés a munkabalesetek kivizsgálásában

- *A kivizsgálásban való részvétel:*

- *A munkavédelmi képviselő dönti el, hogy részt vesz a kivizsgálásban, vagy csak az iratokat kéri be. Ajánlott a részvétel - főleg a súlyos baleseteknél.*

FIGYELEM! A kivizsgálás a munkáltató és a munkavédelmi szakember dolga, ezt nem veheti át a képviselő.

- *Mit tanulmányozzon a munkavédelmi képviselő?*

- *Azt, hogy korrekt volt-e a kivizsgálás.*
- *A meghallgatásban elmondottak szerint történt-e az adatok rögzítése, és lettek-e az ok-okozati összefüggések feltárva.*
- *Megfelelő következés lett e levonva a megelőző intézkedésekre.*

A képviselő maga is kérdezhet a sérülttől, a tanuktól, a munkahelyi vezetőktől, a kivizsgálótól is. Vizsgálati szempontokra is tehet javaslatot.

A befejező aktus a munkabaleseti jegyzőkönyv elkészítése.

- *Ebben a következőket figyelje a képviselő:*

- *egyetértés esetén aláírnia a munkavédelmi képviselőnek a jegyzőkönyvet.*
- *Ha nem ért egyet, leírhatja a külön véleményét.*

- *Milyen szakanyag segíti a képviselőt a baleset kivizsgálásában?*

Az 5/1993. (XII.20.) MüM rendelet 3. számú melléklete a kivizsgálás szempontrendszeréről.

- *A képviselő: Eldöntheti, hogy részt vesz-e a baleset kivizsgálásában. (pl. a két képviselő partnerem)*

- ***A munkavédelmi képviselő kockázatértékeléssel kapcsolatos feladatai:***

- *A kockázatértékelés lényegének megismerése, megértése.*
- *A munkahelyén az eddig elvégzett kockázatértékelések megismerése.*

- *Mit vizsgáltak, kik vizsgálták, hogyan vizsgálták, milyen megállapításokat tettek, milyen intézkedéseket határoztak meg, azok hogyan teljesültek, stb.*
- *Áttekinteni és átgondolni az érintett munkahelyen, hogy minek a kockázatértékelését kell elkészíteni.*
- *Megismerni a munkavégzés körülményeit, a technológiát, a munkaeszközöket, azok működését és védelmét, a veszélyes anyagokat és készítményeket.*
- *Összegyűjteni a dolgozói, vezetői panaszokat, észrevételeket, javaslatokat.*
- *Lehetőségéhez mérten megismerni a munkavégzésük fontosabb munkavédelmi jogszabályi előírásait, az eddigi balesetek tanulságait.*
- *Ha tud, lehetőleg vegyen részt a kockázatértékelés helyi felmérésében.*
- *Kérje be és tanulmányozza át a kész kockázatértékeléseket, és kérjen tájékoztatást azok tapasztalatairól.*
- *Legyen szoros a kapcsolata a kockázatértékelésben a munkavédelmi és foglalkozás-egészségügyi szakemberrel.”*

Az ajánlás mellékleteiben **félkövér** szöveggel kiemeltük a munkavédelmi képviselők választásával és feladataival kapcsolatos előírásokat, valamint a magyarázatokat is.

4. Összegzés:

Összefoglalva a VIMFÓ támogatja, hogy a munkavédelmi bizottság és munkáltató közötti együttműködési megállapodáshoz összeállított ajánlást a munkavédelmi bizottságok a villamosenergia-iparban alkalmazzák.

A VIMFÓ felhívja a munkavédelmi bizottságok figyelmét – Az európai ágazati szociális partnerek (EURELECTRIC, EPSU, EMCEF) által 2006. december 13-án elfogadott „Egészség és biztonság és képzés. Politikai Nyilatkozat” hazai gyakorlati érvényesülésének elősegítése céljából elkészített Munkavédelmi képzésre vonatkozó, 2016. január 7-én aláírt VÁPB állásfoglalásra és megállapodásra –, amelynek tartalmát érvényesítésék az együttműködési megállapodásban.

A társelnökkel egyeztetve készítette:

Budapest, 2017. március 27-én

Kovács János
elnök

5. Záradék

Jelen Ajánlást a munkavédelmi bizottság és a munkáltató közötti együttműködési megállapodáshoz a villamosenergia-iparágban a Fórum 2017. 05. 04-i ülésén jóváhagyta.

Paks, 2017. május 04.

Kovács János
elnök